

Регіональне управління та місцеве самоврядування

УДК 352

Самойленко Лариса Яківна

*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри менеджменту та державної служби*

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Samoylenko Larysa

*PhD in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management and Public Service
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy*

ORCID: 0000-0002-0335-3077

Кульбіда Олександр Миколайович

магістрант кафедри менеджменту та державної служби

Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Kulbida Oleksandr

Master's Student of the Department of Management and Public Service

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

ORCID: 0009-0004-7620-455X

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ В МІСЦЕВОМУ

САМОВРЯДУВАННІ

MODERN MANAGEMENT TECHNOLOGIES IN REGIONAL SELF- GOVERNMENT

***Анотація.** Вступ. Сучасні тенденції розвитку суспільства характеризуються стрімкими змінами в політичній, економічній та соціальній сферах, що обумовлює необхідність постійного вдосконалення механізмів публічного управління. Особливу увагу в цьому контексті приділено системі місцевого самоврядування, яка в умовах децентралізації*

набуває ключового значення у забезпеченні сталого розвитку територіальних громад та підвищенні якості життя населення. Водночас, глобалізація, розвиток інформаційного суспільства та впровадження сучасних технологій кардинально змінюють підходи до управління на місцевому рівні. Незважаючи на значний потенціал сучасних технологій, в Україні існує низка проблем та викликів, пов'язаних з їх впровадженням у сфері місцевого самоврядування.

Мета. Метою дослідження є визначення ролі сучасних технологій у підвищенні ефективності місцевого самоврядування в Україні та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення управлінських процесів з використанням новітніх технологій.

Матеріали і методи. У дослідженні використано: 1) нормативно-правові акти України щодо децентралізації та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, присвячені теоретичним підходам до управління в місцевому самоврядуванні та впровадженню сучасних технологій; 3) аналіз практичного досвіду впровадження ІКТ у місцевому самоврядуванні України та інших країн.

У процесі дослідження застосовано методи теоретичного узагальнення та системного аналізу (для визначення основних теоретичних підходів до управління в місцевому самоврядуванні та ролі сучасних технологій), порівняльного аналізу (для вивчення міжнародного досвіду впровадження ІКТ у місцевому самоврядуванні), логічного узагальнення результатів (для формулювання висновків та рекомендацій).

Результати. У статті розкрито вплив сучасних технологій на ефективність управління в місцевому самоврядуванні України. Проаналізовано основні теоретичні підходи до управління на місцевому рівні та роль органів місцевого самоврядування в управлінських процесах. Визначено основні проблеми та виклики, пов'язані з впровадженням ІКТ у

місцевому самоврядуванні, такі як обмеженість фінансових ресурсів, відсутність належної нормативно-правової бази, нерівномірний розвиток інфраструктури та низький рівень цифрової грамотності. Досліджено міжнародний досвід інтеграції сучасних технологій у місцеве самоврядування та визначено можливості його адаптації в Україні. Розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення управлінських процесів з використанням новітніх технологій.

Перспективи. Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на розробку конкретних моделей впровадження ІКТ у місцевому самоврядуванні України, а також на вивчення впливу цифрової трансформації на розвиток територіальних громад та підвищення якості життя населення.

Ключові слова: місцеве самоврядування, публічне управління, інформаційно-комунікаційні технології, електронне урядування, геоінформаційні системи, ефективність управління.

Summary. Introduction. Modern societal trends are characterized by rapid changes in political, economic, and social spheres, necessitating constant improvement of public administration mechanisms. Particular attention is paid to the system of local self-government, which, in the context of decentralization, plays a key role in ensuring sustainable development of territorial communities and improving the quality of life. At the same time, globalization, the development of the information society, and the implementation of modern technologies radically change approaches to management at the local level. Despite the significant potential of modern technologies, Ukraine faces a number of problems and challenges associated with their implementation in the sphere of local self-government.

Purpose. The purpose of the study is to determine the role of modern technologies in enhancing the efficiency of local self-government in Ukraine and

to develop practical recommendations for improving management processes using new technologies.

Materials and methods. The study materials include: 1) Ukrainian regulatory legal acts on decentralization and the implementation of information and communication technologies in public administration; 2) works of domestic and foreign authors dedicated to theoretical approaches to management in local self-government and the implementation of modern technologies; 3) analysis of practical experience in implementing ICT in local self-government in Ukraine and other countries.

The research methods used include theoretical generalization and system analysis (to determine the main theoretical approaches to management in local self-government and the role of modern technologies), comparative analysis (to study international experience in implementing ICT in local self-government), logical generalization of results (to formulate conclusions and recommendations).

Results. The article reveals the impact of modern technologies on the efficiency of management in local self-government in Ukraine. The main theoretical approaches to management at the local level and the role of local self-government bodies in management processes are analyzed. The main problems and challenges associated with the implementation of ICT in local self-government are identified, such as limited financial resources, lack of adequate legal framework, uneven infrastructure development, and low level of digital literacy. International experience in integrating modern technologies into local self-government is studied, and possibilities for its adaptation in Ukraine are determined. Practical recommendations for improving management processes using new technologies are developed.

Discussion. Further research may focus on developing specific models for implementing ICT in local self-government in Ukraine, as well as studying the

impact of digital transformation on the development of territorial communities and improving the quality of life of the population.

Key words: *local self-government, public administration, information and communication technologies, e-government, geographic information systems, management efficiency.*

Постановка проблеми. Сучасні тенденції розвитку суспільства характеризуються стрімкими змінами в політичній, економічній та соціальній сферах, що обумовлює необхідність постійного вдосконалення механізмів публічного управління. Особливої уваги в цьому контексті заслуговує система місцевого самоврядування, яка в умовах децентралізації набуває ключового значення у забезпеченні сталого розвитку територіальних громад та підвищенні якості життя населення. В Україні процеси децентралізації, започатковані після прийняття низки законодавчих актів, зокрема Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [1], які спрямовані на розширення повноважень місцевих органів влади, зміцнення їх фінансової самостійності та підвищення відповідальності за прийняття управлінських рішень.

Водночас, глобалізація, розвиток інформаційного суспільства та впровадження сучасних технологій кардинально змінюють підходи до управління на місцевому рівні. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), електронне врядування, «розумні міста» (smart cities) стають невід'ємною складовою ефективного публічного управління. Впровадження сучасних технологій у діяльність органів місцевого самоврядування сприяє підвищенню прозорості, підзвітності та оперативності прийняття рішень, що в свою чергу зміцнює довіру громадян до влади. Проте, незважаючи на значний потенціал сучасних технологій, в Україні існує низка проблем та викликів, пов'язаних з їх впровадженням у сфері місцевого самоврядування. Серед них можна

виділити обмеженість фінансових ресурсів, відсутність єдиних стандартів та нормативно-правової бази для використання цифрових технологій на місцевому рівні. Крім того, нерівномірний розвиток регіонів та соціально-економічні диспропорції ускладнюють процеси діджиталізації та впровадження інноваційних управлінських технологій.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю пошуку ефективних шляхів підвищення результативності місцевого самоврядування в Україні шляхом інтеграції сучасних технологій у управлінські процеси. Це відповідає стратегічним пріоритетам держави, закріпленим у Концепції розвитку електронного врядування в Україні [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання імплементації новітніх технологій активно розглядаються у працях вітчизняних і зарубіжних науковців останнім часом. Серед новітніх досліджень особливої уваги заслуговує дослідження Половцева О.В. та Подольчака Н.Ю., котре присвячено дослідженню системного підходу в практиці публічного адміністрування та управління, зокрема в контексті цифровізації суспільних відносин [3]. Презентативним є також дослідження Боднара К., котре присвячене механізмам державного управління сталим розвитком регіонів [4]. Для цілей представленого дослідження також становлять особливий інтерес результати наукових пошуків Споришева К., котрі здійснювалися у сфері інформаційно-аналітичних технологій сил безпеки у парадигмі державного управління [6]. Не применшуючи цінності окреслених та інших досліджень, все ж варто відзначити, що в сучасних умовах стрімкого технологічного розвитку окремі техніки і технології публічного управління в місцевому самоврядуванні постійно розвиваються та трансформуються, а тому потребують подальших досліджень і формулювання комплексних актуальних узагальнень.

Формулювання цілей статті. Метою даного дослідження є визначення ролі сучасних технологій у підвищенні ефективності місцевого самоврядування в Україні та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення управлінських процесів з використанням новітніх технологій.

Матеріали і методи. У дослідженні використано: 1) нормативно-правові акти України щодо децентралізації та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, присвячені теоретичним підходам до управління в місцевому самоврядуванні та впровадженню сучасних технологій; 3) аналіз практичного досвіду впровадження ІКТ у місцевому самоврядуванні України та інших країн.

У процесі дослідження застосовано методи теоретичного узагальнення та системного аналізу (для визначення основних теоретичних підходів до управління в місцевому самоврядуванні та ролі сучасних технологій), порівняльного аналізу (для вивчення міжнародного досвіду впровадження ІКТ у місцевому самоврядуванні), логічного узагальнення результатів (для формулювання висновків та рекомендацій).

Виклад основного матеріалу. Вплив сучасних технологій на ефективність управління на місцевому рівні є беззаперечним. Інтеграція цифрових технологій дозволяє оптимізувати управлінські процеси, забезпечити оперативний доступ до інформації, автоматизувати рутинні завдання та підвищити якість надання адміністративних послуг. Зокрема, використання електронних реєстрів, онлайн-сервісів для громадян, систем електронного документообігу сприяє прозорості та відкритості діяльності органів місцевого самоврядування.

Аналіз існуючих проблем і викликів в управлінні місцевим самоврядуванням в Україні свідчить про необхідність комплексного підходу до їх вирішення. Серед основних проблем сучасного публічного

управління на місцевому рівні можна виділити, в першу чергу, нерівномірний розвиток регіонів, зокрема соціально-економічні диспропорції між міськими та сільськими територіями ускладнюють впровадження сучасних технологій. Не менш важливими проблемами є обмеженість фінансових ресурсів, особливо на тлі повномасштабної війни в Україні та недостатність системи нормативно-правового забезпечення процесів діджиталізації управління.

У сучасному науковому дискурсі управління в місцевому самоврядуванні розглядається через призму різних теоретичних підходів, кожен з яких акцентує увагу на специфічних аспектах організації та функціонування місцевих владних структур. Одним із ключових є системний підхід, який розглядає місцеве самоврядування як складну відкриту систему, що взаємодіє з зовнішнім середовищем та складається з взаємопов'язаних елементів [3]. Цей підхід дозволяє аналізувати управлінські процеси в контексті їх взаємодії з соціально-економічними, політичними та культурними факторами.

Іншим важливим є функціональний підхід, який акцентує увагу на виконанні місцевим самоврядуванням певних функцій, таких як забезпечення надання публічних послуг, управління комунальною власністю, регулювання місцевої економіки [4]. У межах цього підходу досліджуються механізми реалізації функцій, ефективність їх виконання та вплив на розвиток територіальних громад.

Крім того, актуальним є інституційний підхід, який розглядає місцеве самоврядування як сукупність формальних та неформальних інститутів, що визначають правила та норми поведінки суб'єктів управління [3]. Цей підхід дозволяє аналізувати вплив нормативно-правової бази, традицій та культурних особливостей на управлінські процеси.

Органи місцевого самоврядування є основними суб'єктами управління на місцевому рівні, які здійснюють безпосереднє керівництво соціально-економічним розвитком територіальних громад. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [5], вони мають широкий спектр повноважень, що охоплюють фінансово-бюджетну сферу, управління комунальною власністю, планування та забудову територій, соціальний захист населення тощо.

Роль органів місцевого самоврядування в управлінських процесах полягає не лише в реалізації делегованих повноважень, але й у забезпеченні сталого розвитку громад, підвищенні якості життя мешканців та формуванні сприятливого інвестиційного клімату. Вони виступають посередниками між державою та громадянами, сприяючи залученню останніх до процесів прийняття рішень через механізми громадських слухань, місцевих ініціатив, консультацій.

У контексті стрімкого розвитку інформаційного суспільства та цифрової трансформації публічного управління, електронне урядування (e-government) набуває ключового значення як інструмент підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування. Електронне урядування передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для забезпечення доступності, прозорості та оперативності надання публічних послуг, а також для активізації взаємодії між владою та громадянами [2].

У сфері місцевого самоврядування електронне урядування реалізується через впровадження електронних сервісів, таких як електронні петиції, онлайн-консультації, електронний документообіг, системи електронного голосування та інші інструменти електронної демократії. Згідно з означеною Концепцією [2], передбачено створення єдиного інформаційного простору для забезпечення ефективної взаємодії між органами влади та громадянами.

Використання ІКТ у процесах прийняття рішень сприяє залученню громадськості до управлінських процесів через створення платформ для електронних консультацій, опитувань, петицій тощо. Це відповідає принципам відкритого врядування та забезпечує більшу підзвітність та прозорість дій місцевої влади. Важливим напрямком впровадження ІКТ на місцевому рівні в сучасних умовах є використання геоінформаційних систем

Геоінформаційні системи (ГІС) є потужним інструментом для підтримки прийняття рішень у сфері планування та управління територіями на місцевому рівні. ГІС-технології дозволяють об'єднувати та аналізувати просторові дані різного характеру, що сприяє більш обґрунтованому та ефективному управлінню ресурсами територіальної громади [6].

Використання ГІС у місцевому самоврядуванні охоплює такі напрями, як земельний кадастр, містобудівне планування, управління інфраструктурою, екологічний моніторинг тощо. Закон України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» [7] створює правове підґрунтя для розвитку та інтеграції геопросторових даних на національному рівні, що сприятиме більш ефективному використанню ГІС на місцевому рівні.

Сучасні технології, зокрема електронне урядування, інформаційно-комунікаційні технології та геоінформаційні системи, відіграють ключову роль у підвищенні ефективності управління в місцевому самоврядуванні України. Вони сприяють оптимізації управлінських процесів, підвищенню прозорості та підзвітності органів влади, а також активному залученню громадян до процесів прийняття рішень. Проте, для повноцінного використання потенціалу цих технологій необхідно вирішити низку проблем, пов'язаних з недостатнім фінансуванням, відсутністю належної нормативно-правової бази та нерівномірним розвитком інфраструктури.

Подальший розвиток та впровадження сучасних технологій у місцевому самоврядуванні потребує системного підходу, активної підтримки з боку держави та міжнародних партнерів, а також підвищення рівня цифрової грамотності населення та посадових осіб. Це сприятиме підвищенню ефективності публічного управління, розвитку територіальних громад та покращенню якості життя громадян.

Одним із ключових інструментів впровадження сучасних ІКТ у сферу публічного управління є система електронного урядування (e-government), яка забезпечує громадянам доступ до адміністративних послуг через інтернет, підвищуючи тим самим прозорість і підзвітність влади. Яскравим прикладом успішного впровадження є платформа «Громадський бюджет», яка активно використовується в багатьох українських містах, таких як Київ, Львів, Одеса та інших [8]. Цей інструмент дозволяє громадянам ініціювати та брати участь у фінансуванні соціально важливих проєктів, що сприяє залученню мешканців до процесу прийняття рішень на місцевому рівні.

Також варто зазначити, що низка міст України впроваджують системи електронного документообігу та системи для віддаленої взаємодії між громадянами та місцевими органами влади. Наприклад, у багатьох містах України реалізовано електронний портал для надання адміністративних послуг, що дозволяє громадянам отримувати інформацію та подавати документи без необхідності фізичного відвідування органів влади, котрі функціонують паралельно з порталом Дія [9]. Однак, незважаючи на позитивний досвід окремих міст, загальний рівень впровадження сучасних технологій у місцевому самоврядуванні в Україні залишається нерівномірним.

Міжнародний досвід у сфері інтеграції сучасних технологій у місцеве самоврядування демонструє значні досягнення в розвитку «розумних міст» (smart cities), які ефективно використовують ІКТ для

оптимізації управлінських процесів та покращення якості надання публічних послуг. Одним із найуспішніших прикладів є Сінгапур, де впроваджено комплексні системи електронного управління, що включають інтелектуальні транспортні системи, цифрові платформи для управління енергією та водними ресурсами, а також системи моніторингу навколишнього середовища [10].

У Європі лідером у сфері впровадження сучасних технологій у місцеве самоврядування є Естонія. Ця країна створила комплексну систему електронного врядування, яка охоплює всі сфери діяльності органів влади, включаючи електронне голосування, електронний документообіг та електронні сервіси для бізнесу та громадян [11]. Важливим елементом естонської моделі є інтеграція блокчейн-технологій для забезпечення безпеки та захисту персональних даних. Україна активно переймає елементи естонської моделі, проте повна адаптація таких технологій потребує часу, фінансових ресурсів та розвитку нормативно-правової бази.

Оцінка ефективності впровадження сучасних технологій у публічному управлінні на місцевому рівні є важливою складовою стратегічного розвитку держави. Для належної оцінки управлінських рішень, що передбачають інтеграцію ІКТ, використовуються різноманітні критерії. Серед них основними є такі: оперативність прийняття рішень, економічна ефективність (зменшення витрат на управлінські процеси), якість надання адміністративних послуг, рівень залучення громадян до процесів прийняття рішень, а також прозорість та підзвітність діяльності органів місцевого самоврядування.

Економічний критерій є одним із найважливіших, оскільки впровадження технологій має знижувати операційні витрати, пов'язані з паперовим документообігом, адмініструванням послуг та управлінням ресурсами. Крім того, важливим критерієм є покращення якості надання адміністративних послуг, що включає зменшення часу обслуговування

громадян, збільшення доступності послуг та підвищення рівня задоволеності мешканців.

Прозорість та підзвітність управлінських процесів також відіграють ключову роль у визначенні ефективності впровадження технологій. Використання ІКТ сприяє публічності рішень та зменшує корупційні ризики, оскільки цифрові системи забезпечують автоматизацію багатьох процесів та унеможливають суб'єктивний вплив на результати. Таким чином, оцінка ефективності повинна охоплювати різні аспекти, які інтегруються в єдину систему показників.

Значний вплив сучасних технологій на управління на місцевому рівні підтверджується численними дослідженнями та реальними кейсами їхнього впровадження. Зокрема, електронне урядування (e-government) суттєво підвищує ефективність комунікацій між органами влади та громадянами, а також забезпечує доступ до публічних послуг онлайн. Так, впровадження електронних сервісів, таких як портал державних послуг «Дія», дозволило значно скоротити час отримання адміністративних послуг та мінімізувати контакт громадян з чиновниками, що зменшує ризики корупції, а позитивний ефект оцінюється у 48 млрд. грн. [12].

Ще одним позитивним наслідком інтеграції сучасних технологій є підвищення рівня участі громадян у процесах прийняття рішень. Механізми електронної демократії, такі як електронні петиції, онлайн-консультації та бюджет участі, дозволяють мешканцям територіальних громад активно впливати на розвиток своїх населених пунктів. Вони не тільки підвищують прозорість і підзвітність місцевої влади, але й зміцнюють довіру громадян до публічних інституцій.

Однак, на практиці нерідко трапляються випадки недооцінки технологічного потенціалу в управлінні на місцевому рівні. Це може проявлятися в низькому рівні впровадження ІКТ, недостатній увазі до розробки електронних сервісів або неефективному використанні вже

існуючих технологій. Наприклад, низька цифрова грамотність працівників місцевих органів влади та населення або відсутність належної інфраструктури призводять до того, що електронні системи залишаються малоефективними або взагалі не використовуються належним чином, особливо у сільській місцевості. Одним із можливих негативних наслідків недооцінки технологій є зниження конкурентоспроможності територіальних громад. В умовах глобалізації та інтеграції в європейські економічні та політичні процеси, відсутність сучасних технологічних рішень може призвести до стагнації місцевих економік, зниження інвестиційної привабливості регіонів та відтоку населення.

Для успішного впровадження та використання інноваційних технологій в органах місцевого самоврядування необхідно забезпечити системний підхід до реформування управлінських процесів. Першочергово слід акцентувати увагу на вдосконаленні нормативно-правової бази, яка регулює використання ІКТ у публічному управлінні. Зокрема, необхідно розробити стандарти для впровадження електронного документообігу, електронного голосування та інших цифрових сервісів, в т.ч технологічні. Дієве законодавство сприятиме підвищенню довіри громадян до електронних послуг та забезпечить захист їхніх персональних даних.

Висновки. У результаті комплексного аналізу впровадження сучасних технологій у місцеве самоврядування України обґрунтовано їх фундаментальний вплив на управлінські процеси, а також виокремлено виклики, з якими стикаються органи влади на місцевому рівні. Використання інноваційних технологій, таких як електронне урядування, геоінформаційні системи (ГІС) та системи «розумного міста», стає невід’ємною частиною трансформації публічного управління в Україні, що особливо актуально в умовах децентралізації. Підтверджено, що ці технології мають значний потенціал для оптимізації управлінських

процесів, підвищення якості надання адміністративних послуг та активізації участі громадян у прийнятті рішень.

Проте, дослідження також показало, що процес впровадження технологій у місцеве самоврядування в Україні супроводжується низкою проблем. Серед них слід виділити недостатню підготовленість технічної складової для впровадження ІКТ, нерівномірність розвитку цифрової інфраструктури в регіонах та недосконалість нормативно-правової бази, яка регулює використання електронних технологій у публічному управлінні.

Аналіз ефективності впровадження сучасних технологій на місцевому рівні засвідчує значні переваги використання ІКТ у публічному управлінні. Зокрема, застосування електронного урядування забезпечує зменшення витрат на надання послуг, скорочення часу на адміністративні процедури та підвищення прозорості управлінських процесів. Використання геоінформаційних систем дозволяє покращити процеси планування та управління територіями, забезпечуючи більш точну та оперативну обробку просторових даних. Ці системи стають важливим інструментом для оптимізації міської інфраструктури, управління природними ресурсами та моніторингу навколишнього середовища. Крім того, технології «розумного міста» дозволяють покращити управління транспортними потоками, регулювати енергоспоживання та підвищити безпеку в містах.

Однак, попри позитивні тенденції, недооцінка технологічного потенціалу може мати негативні наслідки. Відсутність належної цифрової інфраструктури в окремих регіонах, низький рівень цифрової грамотності посадовців та недосконалість нормативно-правової бази можуть призвести до гальмування процесів цифрової трансформації в місцевому управлінні, що ускладнить адаптацію до сучасних викликів.

Загалом, розвиток технологій управління в місцевому самоврядуванні є важливим інструментом для підвищення ефективності публічного управління та сталого розвитку територіальних громад. Системний підхід до впровадження інновацій, підтримка з боку держави та підвищення цифрової грамотності населення сприятимуть успішній цифровій трансформації місцевого самоврядування в Україні.

Література

1. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5 лютого 2015 року № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 20.10.2024).

2. Про схвалення Концепції розвитку електронного врядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

3. Половцев О.В., Подольчак Н.Ю. Практика публічного управління та адміністрування: системний підхід як методологія розв'язання типових проблем. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 3 (38). С. 5-16. URL: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2023/3/1.pdf> (дата звернення: 20.10.2024).

4. Боднар К. Механізм державного управління сталим розвитком регіонів. *Державне будівництво*. 2023. Том 2, № 34. <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-2-12>.

5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

6. Споришев К.О. Інформаційно-аналітичні технології сил безпеки у парадигмі державного управління. *Наукові інновації та передові*

технології. 2024. № 1(29). С. 128-136. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1\(29\)-128-136](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1(29)-128-136).

7. Про національну інфраструктуру геопросторових даних: Закон України 13 квітня 2020 року № 554-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

8. Громадський бюджет. URL: <https://budget.e-dem.ua/landing> (дата звернення: 20.10.2024).

9. Єдиний державний портал адміністративних послуг. URL: <https://carpathia.gov.ua/diyalnist/administrativni-poslugi/yediniy-derzhavnij-portal-administrativnih-poslug> (дата звернення: 20.10.2024).

10. GovInsider. Singapore Smart City. URL: <https://govinsider.asia/intl-en> (дата звернення: 20.10.2024).

11. E-Estonia. E-government Solutions. URL: <https://e-estonia.com/solutions/> (дата звернення: 20.10.2024).

12. «ДіЯ» проти корупції: ефект від цифровізації оцінили в 48 млрд гривень. *Судово-юридична газета в Україні*. 16.02.2024. URL: <https://sud.ua/uk/news/ukraine/293343-diya-protiv-korruptsii-effekt-ot-tsifrovizatsii-otsenili-v-48-mlrd-griven> (дата звернення: 20.10.2024).

References

1. On Voluntary Association of Territorial Communities: Law of Ukraine dated February 5, 2015, No. 157-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (accessed: 20.10.2024).

2. On Approval of the Concept of E-Governance Development in Ukraine: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated September 20, 2017, No. 649-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p> (accessed: 21.10.2024).

3. Polovtsev, O.V., & Podolchak, N.Yu., 2023. Practice of Public Administration and Administration: System Approach as a Methodology for Solving Typical Problems. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*, 3 (38). Available at: <http://customs-admin.umsf.in.ua/archive/2023/3/1.pdf> (accessed: 22.10.2024).
4. Bodnar, K. (2023). Mechanism of State Management of Sustainable Regional Development. *Derzhavne budivnytstvo*, 34 (2). <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-2-12>
5. On Local Self-Government in Ukraine: Law of Ukraine dated May 21, 1997, No. 280/97-VR. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-Bp> (accessed: 23.10.2023).
6. Sporyshev, K.O. (2024). Information and Analytical Technologies of Security Forces in the Paradigm of Public Administration. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii*, 1(29), 128–136. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1\(29\)-128-136](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-1(29)-128-136).
7. On National Infrastructure of Geospatial Data: Law of Ukraine dated April 13, 2020, No. 554-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20> (accessed: 23.10.2024).
8. Public Budget. 2024. Available at: <https://budget.e-dem.ua/landing> (accessed: 24.10.2024).
9. Unified State Portal of Administrative Services. 2024. Available at: <https://carpathia.gov.ua/diyalnist/administrativni-poslugi/yedynij-derzhavnij-portal-administrativnih-poslug> (accessed: 24.10.2024).
10. GovInsider. Singapore Smart City. 2024. Available at: <https://govinsider.asia/intl-en> (accessed: 24.10.2024).
11. E-Estonia. E-government Solutions. 2024. Available at: <https://e-estonia.com/solutions/> (accessed: 25.10.2024).
12. "Diia" Against Corruption: The Effect of Digitalization Estimated at 48 Billion Hryvnias. (2024, February 16). *Judicial-Legal Newspaper in Ukraine*.

Available at: <https://sud.ua/uk/news/ukraine/293343-diya-protiv-korruptsii-effekt-ot-tsifrovizatsii-otsenili-v-48-mlrd-griven> (accessed: 25.10.2024).